

BESLUTSFÖRSLAG

Österlind, Jenny
Jenny.Osterlind@skane.se

Datum 2024-12-03
Ärendenummer 2024-POL000444

1 (5)

Svar på Initiativärende utveckla det fallpreventiva arbetet på Sus

Ordförandens förslag

1. Sjukhusstyrelse Sus beslutar att avslå initiativärendet avseende punkt 2.
2. Ärende i övrigt anses besvarat genom redovisningen i ärendet.

Sammanfattning

Carina Svensson (S) har i ett initiativärende till sjukhusstyrelse Sus förslagit att sjukhusstyrelse Sus beslutar att:

1. Uppdra åt förvaltningschefen att återkomma till sjukhusstyrelsen med förslag på hur det fallpreventiva arbetet på Sus kan utvecklas.
2. Den fallpreventiva mottagningen på Sus övergår till ordinarie verksamhet och beaktas i det kommande internbudgetarbetet för 2025.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2024-12-03
2. Initiativärende 2024-11-27

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Socialdemokraterna föreslår i ett initiativärende att förvaltningschefen ges i uppdrag att återkomma till sjukhusstyrelsen med förslag på hur det fallpreventiva arbetet på Sus kan utvecklas (punkt 1) samt att den fallpreventiva mottagningen på Sus övergår till ordinarie verksamhet och beaktas i det kommande internbudgetarbetet för 2025 (punkt 2).

I ärendet hänvisas till den verksamhet som inom ramen för ett forskningsprojekt bedrivits på Sus i form av en geriatrisk fallpreventiv mottagning för patienter med hög risk för att trilla och skada sig. Den utvärdering som gjorts inom ramen för det aktuella forskningsprojektet visar på goda resultat för målgruppen och antalet fall har minskat markant. I ärendet framhålls även att ett stort antal äldre söker akut vård till följd av fallolyckor samt att Socialstyrelsen i en rapport från 2022 visat att fallpreventiva insatser är effektiva. De förhindrar lidande hos den

enskilde patienten men det minskar också belastningen på vården. Den demografiska utvecklingen med allt fler äldre vittnar om ett ökat behov inom fallprevention. Slutligen anges att det är viktigt att tillvarata den kompetens som utvecklas på Sus samt att denna kan bidra till att utveckla den egna verksamheten samtidigt som slutsatser kan spridas till andra delar av den skånska sjukvården. Mot denna bakgrund föreslås att förvaltningschefen ges i uppdrag att återkomma med förslag på hur det fallpreventiva arbetet på Sus kan utvecklas (punkt 1) samt att den fallpreventiva mottagningen på Sus övergår till ordinarie verksamhet och beaktas i det kommande internbudgetarbetet för 2025 (punkt 2).

Nedan redovisas underlag till grund för styrelsens ställningstagande gällande initiativärendets förslag.

Pågående arbete

Den demografiska utvecklingen med ett allt större gap mellan behov och kapacitet som följd innebär ett allt större krav på förändring av arbetssätt, förhållningssätt, samarbeten och strukturer i hälso- och sjukvården. Omställningen är pågående, både i Region Skåne (exempelvis genom omställningsarbetet mot Framtidens hälsosystem), nationellt och internationellt. På Sus har en strategisk inriktning tagits fram som stöd för arbetet inom förvaltningen/sjukhusstyrelsen. Det handlar bland annat om hur Sus möter behovet av att anpassa vårdresurserna så att Sus klarar både nuvarande och framtida uppdrag, kan bevara utrymmet för både basal och specialiserad vård, samtidigt som Sus ska behålla och rekrytera kompetenta medarbetare. Den strategiska inriktningen sammanfattas i Sus Framtidsbilder som utgår från patienten, är konkreta, i ska-form och gemensamma. Framtidsbilderna omfattar områden som exempelvis Hälsofrämjande och förebyggande arbetssätt (Sus hjälper mig att behålla min hälsa), Nära vård (Sus möter och vårdar mig där jag är) och Nivåstrukturering (Jag får ta del av Sus kompetens när jag behöver det).

I linje med framtidsbilderna och det regionala omställningsarbetet pågår på Sus ett omfattande arbete särskilt riktat till den i initiativärendet (och forskningsprojektet) identifierade målgruppen, det vill säga personer över 65 år med fallriskfaktorer. Det ska i sammanhanget tilläggas att begreppet fallolyckor numera har bytts ut mot begreppet fallhändelser på Sus för att bättre reflektera hur problematiken benämns i andra centrala styrdokument, exempelvis Region Skånes Patientsäkerhetsberättelse.

Generellt arbete – förbättrad omvårdnads kvalitet och förebyggande arbete

- Vårdavdelningarna arbetar systematiskt inom ramen för patientsäkerhetsarbetet med att förebygga fallhändelser utifrån gällande

riktlinjer. Sus genomför riskbedömningar gällande risk för fall då patienter läggs in i slutenvård. Alla identifierade riskpatienter ska få individuellt anpassade förebyggande åtgärder i en vårdplan. Webbutbildning om att förebygga fall ingår vid introduktion av all nyanställd vårdpersonal. Alla avdelningar som inte når målen gällande riskbedömningar och förebyggande vårdplaner till riskpatienter måste utvärdera sina lokala rutiner och arbetssätt så att alla patienter med ökad risk identifieras i rätt tid och får individuellt anpassade förebyggande åtgärder.

- Arbetet med att utveckla omvårdnadsarbetet vid Sus pågår inom ramen för projektet Magnetmodellen på Sus i syfte att främja ett systematiskt och evidensbaserat förhållningssätt till omvårdnad. Projektets huvudfokus är att uppnå mycket goda omvårdnadsresultat och möjligheter till kompetensutveckling för medarbetare genom evidensbaserad praktik, innovationer, utveckling av teknik och partnerskap med patienten. Att utvärdera och mäta resultat är centralt för Magnetmodellen och bland annat kan områden som förbättrad upplevelse av kontinuitet, trygghet och delaktighet, samt förbättrad omvårdnads kvalitet nämnas. Dessa områden utvärderas med hjälp av, för projektet, specifikt framtagen patientenkät samt punktprevalensmätning för omvårdnad. Resultaten presenteras för de medverkande verksamheterna vilket ger en god förutsättning till utveckling och implementering av mer personcentrerade arbetssätt. Som ett led i ett strategiskt förbättringsarbete har ett sjukhusövergripande omvårdnadsråd startats i syfte att skapa engagemang och mandat inom professionen för omvårdnad för att tillvarata klinisk kompetens, utveckla omvårdnads kvalitet samt dela kunskap.

Specifika insatser – geriatrik och fallprevention

- Ett projekt som pågår är Digitala sjukhuset – NSM (Nya sjukhuset Malmö). I samband med byggnation av NSM har det även arbetats fram nya digitala lösningar som ska möta verksamhetens behov. För fallprevention har en upphandling gjorts för hela regionen, syftet är att öka patientsäkerhet och minska fallhändelser i slutenvården genom digitala lösningar som varnar innan en fallhändelse är ett faktum. En pilot är påbörjad för verksamheter i NSM och implementering väntas under våren 2025.

- Sus arbetar inom flera områden för att Utveckla effektiv vård inom nära vården (i enlighet med delmål/uppdrag enligt Region Skånes verksamhetsplan). En effektiv vård är den vård som med tillgängliga resurser skapar bästa möjliga hälsa, bemötande och tillgänglighet för patienten. För att använda resurserna effektivt och kunna tillgodose patienternas förväntningar på rätt vård i rätt tid är det avgörande att vården sker på rätt vårdnivå. En indikator för att mäta måluppfyllelse är att återinskrivningen 1–30 dagar för äldre ska minska årligen. Återinskrivningen för Sus sjukhus har legat stabilt med ett genomsnitt på ca 13.6 procent de senaste tre åren, vilket är lågt jämfört med de andra större sjukhusen i regionen (14,9 – 17,4 procent). Sus bedömer att återinläggningar kan minskas, i

takt med att Sus fortsätter utveckla arbetet för att vårda multisjuka äldre i hemmet. Regions Skånes nya förvaltning Nära vård och hälsa och dess uppdrag beräknas också medföra större möjligheter att i samverkan vårda fler multisjuka äldre patienter i hemmet.

- Inom ramen för nära vård-omställningen har verksamhetsenhet Geriatrik (VE geriatrik) vid Sus under 2024, utifrån uppdrag från förvaltningsledningen, initierat ökad samverkan med olika verksamheter och vårdgivare. Samarbetet bygger på en stärkt vårdssamverkan mellan slutenvård, primärvård och kommun – ett samarbete med syfte att säkerställa att den geriatriska kompetensen och dess resurser används på bästa sätt för att möta den geriatriska patienten på ett jämlikt sätt. Som ett resultat av det pågående projektet deltar geriatriker från Sus numera i bemanningen av Mobilt Team Närsjukvård. Inom ramen för projektet har även riktlinjer utarbetats för direktinläggning. Vidare har en rutin för konsultfunktion gentemot primärvård och slutenvård upprättats liksom en förstärkt struktur för samverkan med Malmö stad och dess korttidsverksamheter.

Slutsatser

Ovan angivna pågående projekt är exempel på det arbete som genomförs vid Sus för att möta det behov som såväl forskningsprojektet som initiativärendet adresserar. Sus bedömer att det är av yttersta vikt att det finns ett strukturerat och sammanhållet arbete i Region Skåne som adresserar den problematik som beskrivs i såväl den aktuella forskningsrapporten som i andra liknande rapporter, bland annat från Socialstyrelsen. I detta ingår att det finns tillräcklig kompetens för att identifiera patienter med fallriskfaktorer och arbeta förebyggande. Förvaltningen ser dock ett antal risker med göra den verksamheten som beskrivs i rapporten permanent och därmed koncentrera verksamheten till universitetssjukhuset. Universitetssjukhusets resurser behöver klara såväl nuvarande och som framtida uppdrag. En viktig del är att tillse att Sus kan ge den vård som kräver Sus kompetens och skapa utrymme för nya behandlingar genom att kontinuerligt omfördela vård i samarbete med andra vårdgivare. Den nu aktuella verksamheten (fallpreventionsmottagning) bedöms inte vara utpräglad specialiserad/högspecialiserad vård. Det bedöms också finnas en risk för att vården blir ojämlikhet när kompetensen/verksamheten koncentreras till universitetssjukhuset medan patienterna finns i hela Skåne. En lösning som är jämlik över Skåne där patienterna ges samma preventiva åtgärder oavsett var man hör hemma är önskvärd. Lämpligen genom åtgärder som huvudsakligen sker i den kommunala och regionala primärvården. Målet, att förebygga fallhändelser, och möta behovet hos patienter i Region Skåne inom geriatriken med den aktuella problematiken bedöms således på ett mer resurseffektivt och ändamålsenligt sätt gå att möta på andra sätt, exempelvis genom det arbete som sker inom Nära-vårdomställningen.

Sammantaget bedöms det pågå ett omfattande utvecklingsarbete inom Sus för att

utveckla det fallpreventiva arbetet motsvarande det som i föreliggande initiativärendet föreslås ska tas fram. Med beaktande av ovanstående föreslås initiativärendet vara besvarat avseende punkt 1. Avseende förslaget i punkt 2 (att den fallpreventiva mottagningen på Sus övergår till ordinarie verksamhet och beaktas i det kommande internbudgetarbetet för 2025) föreslås att punkten avslås med hänvisning till det arbete som redan pågår samt att förslaget inte bedöms resurseffektivt i förhållande till alternativa strukturer för att möta det aktuella behovet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser utifrån föreliggande beslutsförslag.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjurist har inte bedömts nödvändig.

Miljökonsekvenser

Ärendet innebär inga direkta miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan har inte bedömts nödvändigt i detta ärende.

Uppföljning

Ärendet föranleder ingen särskild uppföljning. Patientsäkerhetsarbetet följs upp kontinuerlig i ordinarie uppföljning och särskilda uppföljningar. Projekt följs upp enligt beslutad plan.

Maria Berglund
Ordförande

Björn Lövgren Ekmehag
Förvaltningschef